

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**
Кафедра фінансів, економічних досліджень і туризму

МАТЕРІАЛИ

ХІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ
ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»**

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 680 від 06.10.2025 р.

12 листопада 2025 р.

Полтава

*Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 3 від 31.10.2025 р.).*

Редакційна колегія:

- **Безкровний О. В.**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Зоря О. П.**, д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Аранчій В. І.**, к. е. н., професор, перший проректор, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Гудзь Т. П.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів та банківської справи Полтавського університету економіки і торгівлі;
- **Бражник Л. В.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Зайцев Ю. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Томілін О. О.**, д. е. н., професор, професор кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету;
- **Кубецька О. М.**, к. е. н., доцент, доцент кафедри економічного аналізу та фінансів Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»;
- **Аранчій Д. С.**, к. е. н., доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету.

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 12 листопада 2025 року). Полтава : ПДАУ, 2025. 383 с.

У збірнику надруковані матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за дотримання норм авторського права несуть автори.

Посвідчення ДНУ УкрІНТЕІ №680 від 06 жовтня 2025 року

*Кильник Вадим Вікторович,
здобувач вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня
Полтавський університет економіки і торгівлі*

СТІЙКІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ЇХ ЕФЕКТИВНЕ ВИРІШЕННЯ

Стійкість банків України в умовах війни забезпечується завдяки викликам, таким як фізичні руйнування, кібератаки, погіршення економічної ситуації та ризики ліквідності, та їх ефективному вирішенню через заходи Національного банку України, державну підтримку, адаптацію бізнес-моделей банків та співпрацю з міжнародними партнерами. Ключові рішення включають в себе регулювання з боку Національного банку України, підтримку ліквідності, управління ризиками, впровадження цифрових технологій та реструктуризацію банків [1, с. 843].

Виклики, з якими стикаються банки України наразі: фізичні руйнування банківських активів, знищення або пошкодження банківської інфраструктури внаслідок бойових дій; кібератаки для порушення роботи банківських систем та крадіжки даних; погіршення економічної ситуації, розширення ризиків економічної діяльності, зниження платоспроможності клієнтів, зростання непрацюючих кредитів та загальний спад економічної активності; ризики ліквідності через ймовірність значного відтоку депозитів, що може призвести до дефіциту готівкових коштів; невизначеність на горизонті фінансового планування у довгостроковому періоді через непередбачуваність розвитку подій.

Ефективні рішення для забезпечення стійкості банків України під час роботи в умовах війни мають носити всебічний характер. По-перше, з боку Національного банку України застосовуються регуляторні заходи, серед яких нагляд та регулювання банків для забезпечення стабільності системи; гнучкі вимоги до капіталу та резервів; активна підтримка ліквідності банків через дієві

інструменти; обґрунтовані рішення щодо неплатоспроможних банків з адекватними для них наслідками [1, с. 844].

Базис стабільності банків забезпечує поміркована державна підтримка у вигляді оперативного надання регулятором банкам необхідної ліквідності для безперебійного виконання зобов'язань перед вкладниками, запобігаючи банківській паніці. Банки з державною часткою є одними з найбільш стійких та виконують роль стабілізаторів на ринку.

Також запровадження державних програм, таких як «5-7-9%», сприяло підтримці бізнесу в умовах війни. Досягнута на міждержавному рівні домовленість про допомогу від міжнародних партнерів таких, як Європейський банк реконструкції та розвитку, Світовий банк, які надають фінансову підтримку та страхування військових ризиків, що допомагає фінансувати ключові сектори економіки. Важливим законодавчим рішенням стало гарантування 100% вкладів у банках, що зміцнило довіру вкладників у період великих соціально-економічних потрясінь.

Курс на адаптацію бізнес-моделей банківської діяльності до цифрового середовища зберігся в умовах війни. Розширення спектру цифрових банківських послуг дозволило зменшити залежність клієнтів від фізичної інфраструктури та забезпечити глибшу фінансову інклюзію [2, с. 55]. В умовах воєнного часу українські банки активно розробляють та впроваджують нові продукти і послуги, щоб адаптуватися до потреб клієнтів, забезпечити безперебійне обслуговування та підтримати економіку країни. Можна виділити основні напрями банківських інновацій, що окреслилися під впливом війни. Звичайно, діджиталізація стала ключовою для забезпечення доступу до банківських послуг, особливо для мільйонів українців, які виїхали за кордон. Банки активно розвивають мобільні застосунки та інтернет-банкінг, дозволяючи клієнтам: віддалено відкривати рахунки та картки; отримувати доступ до послуг без відвідування відділення; проводити платежі та перекази з-за кордону.

Варто також виділити соціальні та благодійні проекти банків. Так,

створюються спеціальні банківські продукти у відповідь на потреби розв'язані війною та підтримкою армії, пропонують картки для військовослужбовців з пільговими умовами обслуговування, кешбек або інші бонуси; заохочують клієнтів до збору коштів на допомогу ЗСУ або постраждалим, спрощуючи процес донатів.

В умовах війни банки проводять гнучку кредитну і депозитну політики. Так, на початку повномасштабного вторгнення багато банків надавали кредитні канікули для клієнтів, які втратили дохід, а також проводили реструктуризацію заборгованості. Пропонують короткострокові депозити з можливістю дострокового зняття коштів, що відповідає підвищеній невизначеності. Також банки розробляють спеціальні пакети послуг для релокованого бізнесу, які включають: спрощене відкриття рахунків у нових регіонах; фінансування на перевезення та облаштування виробничих потужностей. З огляду на стратегічну важливість агропромислового комплексу, банки продовжують надавати кредити аграріям на пільгових умовах, навіть у зонах ризику; а також забезпечують безперебійне фінансування експортно-імпортних операцій, що є критично важливим для українських експортерів [1, 2].

Попри війну, банківська система України зберегла свою функціональність і стабільність. Війна стала каталізатором для діджиталізації та впровадження інновацій. Банки навчилися працювати в умовах постійної невизначеності, що зробило їх більш гнучкими та стійкими до майбутніх криз. Стійкість українського банківського сектору в умовах війни – це результат поєднання своєчасного регулювання, гнучкості банків та підтримки міжнародних партнерів. Хоча виклики залишаються, зокрема в частині кредитування та повоєнного відновлення, банківська система демонструє здатність до адаптації та ефективного вирішення кризових ситуацій, що є життєво важливим для економічного майбутнього України.

Список використаних джерел:

1. Гасій О.В., Гудзь Т.П., Соколова А.М., Шаповалов В.О., Кашкалда В.В.

Оцінка фінансової стабільності банківської системи як інструмента забезпечення сталого розвитку економіки. *Успіхи і досягнення в науці*. 2025. № 2. С. 841-854.

2. Гудзь Т.П., Герчіков М.О. Банківська система України в умовах війни. *Науковий вісник ОНЕУ*. 2023. №1/2. С. 53-58.

<i>Кильник В. В.</i> СТІЙКІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ЇХ ЕФЕКТИВНЕ ВИРІШЕННЯ	144
<i>Кириленко В. В., Олійник В. Д.</i> ШАЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК	148
<i>Коваленко А. О.</i> АЛГОРИТМ ОРГАНІЗАЦІЇ ФОРСАЙТ-ПРОЄКТУВАННЯ ТА МАЙСТЕР-ПЛАНУВАННЯ СТАЛОГО ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ	152
<i>Ковальова А. В., Сухорукова А. Л.</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ	155
<i>Козирев А. С.</i> ВПЛИВ ІННОВАЦІЙ НА РОЗВИТОК АГРАРНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	158
<i>Колесніченко М. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	161
<i>Краснікова О. М.</i> РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ	164
<i>Кубецька О. М.</i> ВИКЛИКИ ДЛЯ ГАЛУЗІ СТРАХУВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ	167
<i>Кудактін С. В.</i> УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА: ЗАРУБІЖНІ ПРАКТИКИ	170
<i>Купінець Л. Є.</i> ОЦІНКА ВОЄННИХ ВТРАТ ЗЕМЕЛЬ ПРОМИСЛОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ: МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА	174
<i>Кьося О. С., Сорока Л. М.</i> ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: РИЗИКИ, МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЗАХИСТУ	
<i>Ладатко М. М., Зоря С. П.</i> ІННОВАЦІЙНІ РІШЕННЯ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВОЄННИМИ РИЗИКАМИ ПРИ СТРАХУВАННІ МАЙНА В УКРАЇНІ	181
<i>Леонтій У. С., Ковальчук Т. М.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ ЗВІТУВАННЯ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	185
<i>Лисак П. М. Сидорченко Т. Ф.</i> ВПЛИВ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ	189

Наукове видання

«НАУКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: ДОСЯГНЕННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАКТИКИ»

Матеріали XII Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Полтава, 12 листопада 2025 р.

Комп'ютерний набір і верстка:
к.е.н., доцент Бражник Л. В.